

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PLASTYKI

SZKOŁA PODSTAWOWA W WIERZCHACH

nauczyciel: A. Kiełpińska

I. Dokumenty określające PSO:

- ✚ Rozporządzenie ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 30 kwietnia 2007 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. nr 87, poz.562)
- ✚ Program nauczania plastyki w klasach 4-6 szkoły podstawowej „Do dzieła”, Jadwiga Lukas, Krystyna Onak wyd. Nowa Era, nr dopuszczenia MEN: 326/2011
- ✚ Wewnątrzszkolny system oceniania

II. Zasady oceniania.

Ustalając ocenę z plastyki brany jest przede wszystkim wysiłek wkładany przez ucznia i jego zaangażowanie oraz wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki przedmiotu. Nauczyciel, dokonując oceny, zwraca uwagę przede wszystkim na:

- ✚ poziom uzdolnień i predyspozycji plastycznych ucznia,
- ✚ jego indywidualny wkład pracy potrzebny do realizacji określonych zadań plastycznych,
- ✚ zaangażowanie ucznia w działania plastyczne i jego aktywny w nich udział,
- ✚ uzyskany przez niego poziom wiedzy i umiejętności w zakresie różnych form aktywności plastycznej (ćwiczenia praktyczne, warsztat twórczy ucznia) i wiadomości z teorii plastyki (elementy wiedzy o sztuce, zagadnienia plastyczne),
- ✚ podejmowanie przez ucznia dodatkowych zadań plastycznych, włączanie się w życie artystyczne szkoły i środowiska,
- ✚ przygotowanie ucznia do zajęć,
- ✚ umiejętność formułowania problemów, wyciągania wniosków oraz poszukiwania własnych rozwiązań

III. Obszary aktywności uczniów podlegające ocenie:

1. Przygotowanie ucznia do zajęć:
 - ✚ przygotowanie odpowiednich materiałów plastycznych;

- ✚ opanowanie wiedzy;
 - ✚ wyszukiwanie informacji;
 - ✚ wykonywanie ćwiczeń i zadań wstępnych.
2. Postawa i zachowanie na zajęciach, podczas oglądania wystaw, zwiedzania zabytków i skansenów:
 - ✚ kultura osobista w trakcie zajęć;
 - ✚ wykonywanie poleceń i przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas używania odpowiednich materiałów i narzędzi plastycznych;
 - ✚ właściwa współpraca w grupie;
 3. Działalność plastyczna:
 - ✚ jakość pracy – zaangażowanie w działanie plastyczne;
 - ✚ pomysłowość;
 - ✚ zgodność pracy z tematem;
 - ✚ celowość zastosowania środków artystycznego wyrazu, techniki plastycznej;
 - ✚ prace plastyczne wykonane za pomocą różnych technik i materiałów,
 - ✚ ćwiczenia praktyczne;
 4. Wiedza przedmiotowa:
 - ✚ odpowiedź ustna lub pisemna,
 - ✚ sprawdziany,
 - ✚ kartkówki,
 - ✚ karty pracy,
 5. Aktywność artystyczna jako twórcza postawa:
 - ✚ odwaga i oryginalność myślenia;
 - ✚ planowanie i realizacja happeningów i akcji plastycznych.
 6. Gotowość do uczestniczenia w kulturze:
 - ✚ udział w wydarzeniach kulturalnych;
 - ✚ oglądanie wystaw i analizowanie i interpretowanie ich formy oraz treści;
 - ✚ zwiedzanie zabytków, obserwowanie różnorodnych istotnych elementów dotyczących np. stylu i formy.
 7. Quizy i krzyżówki plastyczne
 8. Prace domowe (np. przygotowanie dodatkowych informacji na podany temat)
 9. Prace dodatkowe (np. własna aktywność plastyczna, recenzje z wystaw, referaty, prezentacje)
 10. Udział i osiągnięcia w konkursach plastycznych

Ocenie podlega także:

- ✚ indywidualny wkład i zaangażowanie ucznia w działania, plastyczne, aktywne uczestnictwo w zajęciach,
- ✚ przygotowanie ucznia do zajęć

Ocenianie ucznia na zajęciach plastyki dotyczy różnych aspektów jego aktywności, najważniejsza jednak jest działalność plastyczna i to ona stanowi podstawowy wyróżnik tych zajęć.

IV. Kontrakt z uczniami.

- ✚ Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości. Nauczyciel bierze pod uwagę orzeczenia i wskazówki poradni psychologiczno-pedagogicznej.
- ✚ Ocenie podlegają wszystkie wymienione formy aktywności ucznia. Oceny są jawne.
- ✚ Każdy uczeń powinien otrzymać minimum 3 oceny w semestrze.
- ✚ Prace wytwórcze powinny być wykonywane samodzielnie (w szkole w czasie zajęć) i w określonym terminie. W szczególnych sytuacjach jeżeli uczeń nie dokończy pracy na lekcji, ma możliwość dodatkowej pracy na zajęciach pozalekcyjnych w terminie i formie ustalonej z nauczycielem.
- ✚ Materiały do wykonywania prac wytwórczych organizują uczniowie we własnym zakresie.
- ✚ Uczeń ma prawo raz w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, np. brak pracy domowej, brak zeszytu, brak przyborów plastycznych.
- ✚ Nieprzygotowanie do lekcji zostaje odnotowane znakiem „-„. Za trzykrotny brak zeszytu lub nieprzygotowanie do lekcji uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- ✚ Uczeń powinien każde nieprzygotowanie zgłosić przed lekcją.
- ✚ Aktywność na lekcji, np. częste zgłaszanie, udzielanie poprawnych odpowiedzi, aktywna praca w grupach może być oceniana plusami „+”. Za 5 „+” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.
- ✚ Prace plastyczne nauczyciel oddaje uczniom w dniu oceny. Część prac jest zostawiana w szkole na wystawy i konkursy.
- ✚ Przy ustalaniu stopnia z plastyki, brany jest przede wszystkim pod uwagę, wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tego przedmiotu.
- ✚ Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen, odzwierciedla pracę ucznia, jego wiedzę, umiejętności, aktywność, systematyczność, postawę ucznia wobec przedmiotu i wykonywanych działań oraz wysiłek, jaki uczeń wkłada w ich realizację.
- ✚ Każdy uczeń ma prawo do dodatkowych ocen za wykonane prace nadobowiązkowe (tj. prace plastyczne, referaty, itp.). W kwestii oceny obowiązuje umowa z nauczycielem.
- ✚ Udział ucznia w konkursach artystycznych, na szczeblu szkolnym, międzyszkolnym, wojewódzkim, centralnym, międzynarodowym nagradzany jest oceną celującą z aktywności artystycznej i stanowi podstawę do uzyskania oceny celującej na semestr, jeżeli oceny cząstkowe z przedmiotu stanowią podstawę do wystawienia oceny bardzo dobrej.
- ✚ Finałiści, laureaci konkursów artystycznych otrzymują na koniec semestru ocenę celującą. W sytuacji, gdy uczeń ma ocenę przewidzianą niższą niż bardzo dobry, to wówczas otrzymuje ocenę o 1 stopień wyższą.

V. Zasady ustalania oceny bieżącej:

- ✚ **Prace plastyczne** - oceniane są według ustalonych każdorazowo zasad podanych przez nauczyciela przed rozpoczęciem pracy. W szczególności prace ucznia oceniane są za:
 - a) zgodność z tematem
 - b) bogactwo treści

- c) wartości formalne (kompozycja, kolorystyka, wykorzystanie właściwości tworzywa, techniki)
- d) trafność obserwacji,
- e) pomysłowość (oryginalność)
- f) wrażliwość
- g) samodzielność

✚ **Prace pisemne** – oceniane są według ustalonych każdorazowo zasad podanych przez nauczyciela przed sprawdzianem. Sprawdziany obejmujące wiadomości i umiejętności z danego działu lub semestralne zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem

Ocena prac pisemnych:

0 – 29 % materiału – ocena niedostateczna

30 – 49 % materiału – ocena dopuszczająca

50 – 74 % materiału – ocena dostateczna

75 – 89 % materiału – ocena dobra

90 – 100 % materiału – ocena bardzo dobra

100% materiału + zadanie na 6 - ocena celująca

✚ **Odpowiedź ustna:**

- samodzielna odpowiedź ucznia bez dodatkowych podpowiedzi nauczyciela – ocena bardzo dobra
- odpowiedź ucznia z minimalną pomocą nauczyciela – ocena dobra
- odpowiedź ucznia z dużą pomocą nauczyciela – ocena dostateczna
- odpowiedź fragmentaryczna z dużą pomocą nauczyciela – ocena dopuszczająca
- całkowity brak odpowiedzi – ocena niedostateczna

✚ **Ocena pozostałych narzędzi pomiaru zależy od nauczyciela.**

VI. Kryterium oceniania:

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń który:

- ✚ przejawia zdolności plastyczne;
- ✚ jego wiedza wykracza poza program nauczania zaplanowany do opanowania w kl. IV, V, VI;
- ✚ prace plastyczne ukazuje w sposób indywidualny, twórczy i samodzielnie rozwiązuje problemy plastyczne;
- ✚ z własnej inicjatywy wykonuje dodatkowe zadania, prace, dekoracje;
- ✚ zwiedza galerie sztuki, muzea i dokumentuje to;
- ✚ jest laureatem konkursów plastycznych, wiedzy o sztuce;
- ✚ ma osiągnięcia w konkursach szkolnych i międzyszkolnych;
- ✚ aktywnie uczestniczy w zajęciach i jest do nich zawsze przygotowany;

Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń który:

- ✚ poszukuje indywidualnych rozwiązań plastycznych;
- ✚ opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności plastyczne określone programem nauczania i zaplanowane do opanowania na poziomie kl. IV, V, VI;
- ✚ sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami teoretycznymi, wykorzystując je w praktyce
- ✚ jest zawsze przygotowany do zajęć i aktywnie w nich uczestniczy;
- ✚ rozwija talent plastyczny

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń który:

- ✚ dobrze opanował umiejętności plastyczne i teoretyczne określone programem nauczania i zaplanowane do opanowania na poziomie kl. IV, V, VI;
- ✚ poprawnie wykorzystuje wiedzę teoretyczną w praktyce;
- ✚ przejawia aktywność na zajęciach i jest do nich przygotowany

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń który:

- ✚ wykazuje podstawową wiedzę w zakresie materiału przewidzianego programem nauczania i zaplanowane do opanowania na poziomie kl. IV, V, VI;
- ✚ jest mało aktywny na zajęciach i słabo do nich przygotowany;
- ✚ nie wykazuje chęci do wykonywania prac i jest mało zainteresowany przedmiotem
- ✚ nie wykazuje chęci do poprawienia ocen

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń który:

- ✚ minimalnie opanował wiedzę w zakresie programu nauczania plastyki i zaplanowane do opanowania na poziomie kl. IV, V, VI;
- ✚ jest notorycznie nieprzygotowany do zajęć i niechętnie wykonuje zalecane prace;
- ✚ objawia lekceważący stosunek do przedmiotu;
- ✚ nie wykazuje chęci do poprawienia ocen

Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń który:

- ✚ nie opanował wiadomości i umiejętności określonych minimum programowym przedmiotu nauczania w danej klasie;
- ✚ ma braki w umiejętnościach i wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu;
- ✚ nie jest w stanie rozwiązywać i wykonywać zadań o elementarnym stopniu trudności;
- ✚ nie przygotowuje się do zajęć, a także nie uaktywnia się na nich;
- ✚ przeszkadza w prowadzeniu zajęć nauczycielowi i kolegom. Zagroza bezpieczeństwu.

VII. Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych z plastyki dla uczniów z dysfunkcjami:

- ✚ uwzględnianie trudności ucznia,
- ✚ cierpliwe udzielanie i kilkukrotne powtarzanie instrukcji wykonania,
- ✚ podpowiadanie różnych możliwości wykonania tematu pracy plastycznej,
- ✚ wspieranie, naprowadzanie, pokazywanie na przykładach,
- ✚ częste podchodzenie do ucznia i ukierunkowywanie jego działań,
- ✚ dzielenie ćwiczenia/zadania na etapy i zachęcanie do wykonywania ich krok po kroku,
- ✚ poświęcanie więcej czasu na opanowanie danej umiejętności,
- ✚ nieocenianie negatywnie wobec klasy,
- ✚ w ocenianiu zwracanie większej uwagi na wysiłek włożony w wykonanie ćwiczenia, aniżeli estetykę wykonania pracy plastycznej,
- ✚ ocenianie przede wszystkim stosunku ucznia do przedmiotu, jego chęci, przygotowania do zajęć.

VIII. Wystawianie oceny śródrocznej i rocznej

Ustala się następującą hierarchię ocen cząstkowych:

- ✚ oceny za zadania praktyczne wykonane na lekcji,
- ✚ oceny za aktywność i zaangażowanie ucznia na lekcji,
- ✚ przygotowanie do zajęć

Ocenę śródroczną i roczną wystawia się na podstawie ocen cząstkowych,

w oparciu o ustalone kryteria ocen z plastyki.

IX. Warunki i sposób poprawy oceny cząstkowej.

Każdy uczeń ma prawo do poprawy ocen cząstkowych według następujących zasad:

- ✚ sprawdzian – w ciągu pierwszego tygodnia od daty otrzymania,
- ✚ praca plastyczna – w ciągu jednego tygodnia od daty otrzymania,
- ✚ kartkówki, odpowiedzi ustne i oceny za prowadzenie zeszytu – nie podlegają poprawie

X. Postępowanie w sprawie nieobecności ucznia.

W przypadku nieobecności ucznia ma on obowiązek nadrobić materiał i uzupełnić brakujące prace w terminie do dwóch tygodni od daty powrotu do szkoły.

Nauczyciel nie ocenia zdolności ucznia, lecz jego zaangażowanie i wkład w pracę na lekcji.

XI. Informacja zwrotna. Sposoby informowania uczniów o ocenach.

- ✚ Nauczyciel – uczeń:
 - nauczyciel przekazuje uczniowi komentarz do każdej wystawionej oceny
 - uczeń ma możliwość otrzymania dodatkowych wyjaśnień i uzasadnień do wystawionej oceny na prośbę własną lub prośbę rodziców
 - nauczyciel motywuje uczniów do dalszej pracy
 - oceny wpisywane są do dziennika klasowego lub dzienniczka ucznia na prośbę ucznia lub nauczyciela
- ✚ Nauczyciel – rodzice. Podczas wywiadówek, indywidualnych konsultacji, rozmów interwencyjnych nauczyciel przekazuje rodzicom (opiekunom):
 - informacje o aktualnych postępach i rozwoju ucznia
 - informacje o trudnościach i uzdolnieniach ucznia
 - udziela wskazówek do pracy z uczniem
 - rodzice są zobowiązani do podpisywania ocen i informacji w dzienniczku ucznia
- ✚ Nauczyciel – wychowawca klasy:
 - nauczyciel wpisuje oceny do dziennika klasowego
 - nauczyciel informuje wychowawcę klasy o aktualnych osiągnięciach i zachowaniu ucznia
 - nauczyciel informuje wychowawcę o sytuacjach wymagających jego interwencji

Kryteria pracy w grupie

OCENA				
KRYTERIUM	BARDZO DOBRY	DOBRY	DOSTATECZNY	DOPUSZCZAJĄCY
organizacja pracy	właściwy plan i wykonanie	typowe wzorce w nowym układzie, według typowych rozwiązań	według typowych wzorców	niepełne wykonanie zadań
podział zadań, podział ról	twórcze wypełnianie swojej roli	praca zgodna z przydziałem	praca z instruktążem i pomocą	zmienianie funkcji, brak odpowiedzialności
komunikacja	aktywne słuchanie	czynne uczestniczenie	rozumienie tego co się słyszy	słuchanie
wiedza i umiejętności	twórcze wykorzystanie wiedzy i umiejętności	poprawne przekazywanie typowej wiedzy i praktyczne zastosowanie w sytuacjach typowych	wiedza bez umiejętności, umiejętności bez wiedzy	wiedza wyrywkowa, proste umiejętności praktyczne
prezentacja	umiejętność przekazu swoich racji i oryginalnych pomysłów	typowe wzorce w nowym układzie	według typowych wzorców	niepełne wykonanie zadania

Kryteria wypowiedzi ustnej

OCENA				
KRYTERIUM	BARDZO DOBRY	DOBRY	DOSTATECZNY	DOPUSZCZAJĄCY
zgodność wypowiedzi z tematem	pełna zgodność	2-3 błędy lub niezgodności, niewłaściwy dobór treści do tematu	fragmentaryczna, 30-40% zgodność z tematem	minimalny 20-30% zakres zgodności wypowiedzi z tematem
zakres merytoryczny (wiedza)	wyczerpujący	2-3 usterki lub braki w zakresie wyczerpania tematu	50% wiadomości wykorzystanych w odpowiedzi	pojedyncze elementy wiedzy dobrane chaotycznie i przypadkowo
kompozycja wypowiedzi	zachowana logika odpowiedzi, własne wnioski i uogólnienia	zachowana równowaga między poszczególnymi częściami wypowiedzi lub brak wniosków i uogólnień	wypowiedź nieuporządkowana	wypowiedź chaotyczna, brak spójności
stosowanie terminologii przedmiotu	stosowanie terminów i pojęć specjalistycznych	niewłaściwe stosowanie niektórych pojęć	Fragmentaryczne wykorzystanie terminologii lub jej niewłaściwe stosowanie	Niestosowanie terminologii specjalistycznej lub stosowanie niewłaściwe

Kryteria wypowiedzi artystycznej

OCENA				
KRYTERIUM	BARDZO DOBRY	DOBRY	DOSTATECZNY	DOPUSZCZAJĄCY
kompozycja	zachowana logika, twórcze wykonanie	zachowana logika, typowe rozwiązanie	zachwiana logika kompozycji	brak logiki, nieprawidłowy dobór kompozycji
dobór środków wyrazu	wyczerpujący i twórczy dobór środków	2-3 usterki lub braki w zakresie wykorzystania środków	50% środków wyrazu wykorzystanych prawidłowo	pojedyncze środki wyrazu zastosowane przypadkowo
działalność	oryginał pomysły, własna interpretacja	poprawny przekaz	bierny sposób odtwarzania	przekaz nieuporządkowany, chaotyczna wypowiedź
kreatywność	twórczy sposób przedstawienia tematu, zastosowanie wiedzy w sytuacjach problemowych	wypowiedź typowa, inwencja własna ograniczona	wypowiedź odtwórcza, minimalny stopień kreatywności	brak kreatywności, brak pomysłu i własnych rozwiązań